

VČASNÁ VAROVÁNÍ

europoslance Jana Zahradila

Brexit: dva scénáře

Skupina
Evropských
konzervativců
a reformistů

To nejdůležitější z dění v EU

červenec - srpen 2018

Vážené dámy, vážení pánové,

školní rok 2018/2019, do kterého právě vstupujeme, bude pro Evropu i pro Evropskou unii v mnoha ohledech rokem přelomovým. Očekávám, že vysvědčení, které EU dostane na sklonku května v evropských volbách, nebude právě dvakrát lichotivé. Ukazuje se, že idylické „devadesátky“ s jejich vírou v konec dějin a v harmonický vývoj evropské integrace směrem k jen a jen lepším zítřkům byly chimérou.

Euro nezmenšilo, ale naopak prohloubilo rozdíly mezi různými ekonomikami eurozóny. Představu o stále těsnější politické integraci kontinentu občané odmítají, kdykoli dostanou příležitost se vyjádřit, stejně jako sny o otevřených hranicích a neregulované migraci. Evropská komise, jejíž mandát se pomalu chýlí ke konci, za sebou nechává EU bez Británie, EU rozdělenou jako nikdy za posledních několik dekad.

Každý rozumný politik by dávno viděl, že se něco děje. Ne tak ovšem stávající evropský mainstream ztělesňovaný již léta evropskými lidovci, socialisty a liberály. Namísto naslouchání občanům slyšíme stále dokola jen o hrozbě extremismu a populismu. Dokud nebude toto sektářské myšlení zaslouženě potrestáno ve volbách, obávám se, že se Evropa nikam dál neposune a dál na sebe budeme jen pokřikovat zpoza svých barikád. Přál bych si proto, abychom na konci tohoto školního roku viděli Evropskou unii pružnější, pragmatictější, respektující občany i suverénní členské státy.

Dámy a pánové, přeji Vám příjemné čtení.

Jan Zahradil

**Skupina
Evropských
konzervativců
a reformistů**

Facebook: [ecrgroupeu](https://www.facebook.com/ecrgroupeu)

Twitter: [@ecrgroup](https://twitter.com/@ecrgroup)

Youtube: [ecreuparl](https://www.youtube.com/channel/UCeUoR1b1U81U81U81U81U81)

Flickr: [ecrg](https://www.flickr.com/photos/ecrg/)

European Conservatives and Reformists Group, European Parliament, Rue Wiertz – ATR 02K024, B-1047 Brussels, www.ecrgroup.eu

Názory vyjádřené v této publikaci nemusí být v souladu s názory Evropského parlamentu a Evropský parlament za ně nenese žádnou odpovědnost.

EU PODPORUJE UKRAJINU

V Bruselu se 9. 7. 2018 uskutečnil 20. summit EU a Ukrajiny. Dle závěrů Ukrajina dodržuje normy, které jejím občanům umožnily získat krátkodobý bezvízový styk s EU. Této příležitosti již využilo více než 500 tis. osob. Za pozitivní lze také považovat to, že Ukrajina zahájila reformy v oblastech zdravotnictví, důchodů a vzdělání. Díky hospodářským reformám vzrostl v roce 2017 celkový obchod mezi EU a Ukrajinou o téměř 25 %. Z balíku EU na podporu ukrajinských reformních snah, jehož výše byla stanovena na 12,8 mld. eur, již EU poskytla více než 11 mld. eur. Programy pro rok 2018 se zaměří na posílení kontaktů mezi ukrajinskými občany a občany EU, pomoc s modernizací systémů odborného vzdělávání a přípravy, zlepšení energetické účinnosti a podporu širších snah o provádění dohody o přidružení. Ukrajina musí zvýšit úsilí v boji proti korupci, zejména ukončit přechodné období zřizování vrchního soudu pro potírání korupce a povolit mu, aby se zabýval také již existujícími případy. | goo.gl/2vriWq

EU ROSTE, ALE MĚNĚ

0,4 %

Eurostat 14. 8. 2018 informoval o ekonomickém výkonu EU a eurozóny. HDP EU a eurozóny rostl ve druhém čtvrtletí 2018 o 0,4 %. EU sice stále roste, nicméně USA oproti prvnímu čtvrtletí rostly o 1 %. | goo.gl/DhslDs

PROBLÉMY POLSKÝCH SOUDCŮ

Více než třetina soudců polského Nejvyššího soudu (27 ze 72 soudců) měla k 3. 7. 2018 odejít z funkce. Důvodem je nový polský zákon, který snižuje u soudců Nejvyššího soudu věk odchodu do důchodu ze 70 na 65 let. Komise s tímto krokem nesouhlasí, a proto 2. 7. 2018 zahájila zasláním výzvy Polsku řízení o porušení smluv. Podle nového zákona mají sice stávající soudci možnost deklarovat, že mají zájem, aby jejich mandát prodloužil prezident republiky. Toto prodloužení je možné schválit na tři roky a jedenkrát obnovit, ale Komise se proti tomu staví negativně. Předseda polské vlády Mateusz Morawiecki v polovině července 2018 řekl, že Polsko nebude brát zřetel na žádosti Bruselu zrušit kontroverzní zákony. | goo.gl/UpEM7Y

ZMĚNY PŘI CESTOVÁNÍ DO EU

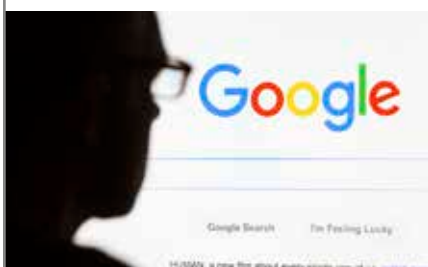
Na základě konečného schválení Evropským parlamentem 5. 7. 2018 bude zřízen evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a posílen mandát agentury eu-LISA, což je agentura pro provozní řízení informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Povolení udělené v systému ETIAS nebude vízum. V systému se bude předběžně prověřovat, zda cestující, kteří mohou cestovat do schengenského prostoru bez víza, nepředstavují bezpečnostní riziko či zda u nich nehrozí nelegální migrace. Při příjezdu na hranice EU by měl cestující předložit jak platný cestovní doklad, tak povolení ETIAS. Všechny osoby cestující do schengenského prostoru, jež jsou osvobozeny od vízové povinnosti, by měly muset před odjezdem požádat o povolení ETIAS. Vyplnění elektronické žádosti by nemělo zabrat více než 10 minut a 95 % případů by mělo být schváleno automaticky. Cestující by měli uhradit jednorázový poplatek 7 eur (osoby od 18 do 70 let) s tím, že povolení bude platit tři roky. V případě zamítnutí povolení by měl příslušný vnitrostátní orgán žadatele do 96 hodin o svém rozhodnutí informovat nebo požádat o doplňující informace. | goo.gl/a1dyGJ

POKUTA PRO GOOGLE

4,34 mld. eur

Komise 18. 7. 2018 uložila společnosti Google pokutu ve výši 4,34 mld. eur za porušení antimonopolních předpisů EU. Komise zahájila řízení v souvislosti s operačním systémem Android v dubnu 2015 a v dubnu 2016 zaslala společnosti prohlášení o námitkách. Společnost Google vyvíjela tři typy činnosti, jejichž cílem bylo podle Komise upevnit dominantní postavení v oblasti všeobecného internetového vyhledávání: (1) vázání vyhledávací aplikace a prohlížeče Google; (2) platby podmíněné tím, že výrobci předem a výhradně instalují službu Google Search; (3) překážka vývoji a distribuci konkurenčních operačních systémů. Google by měl toto jednání do 90 dnů ukončit, nebo by měl platit penále ve výši až 5 % průměrného denního celosvětového obratu. | goo.gl/WJbM5Y

ZMĚNY V EUROVOLBÁCH PO ROCE 2024

Volby do Evropského parlamentu by měly od roku 2024 probíhat na základě nových pravidel. Dohodla se na tom Rada 13. 7. 2018. Pro volební obvody zahrnující více než 35 mandátů, včetně členských států s jediným volebním obvodem, je nově stanoven povinný práh ve výši 2–5 %. Aby ovšem mohla nová pravidla vstoupit v platnost, musí je ještě schválit všechny členské státy EU, vždy v souladu s příslušnými ústavními požadavky. | goo.gl/8TXWtw

VÍCE PENĚZ NA BOJ S MIGRACÍ

1,1 mld. eur

Rada pro rok 2019 podporuje navýšení prostředků pro klíčové programy v oblastech jako výzkum a inovace, výměna mládeže a cílené investice do infrastruktury a boj s migrací. V rozpočtu na rok 2019 předpokládá 164,1 mld. eur v prostředcích na závazky a 148,2 mld. eur v prostředcích na platby. To v porovnání s rokem 2018 představuje nárůst o 2,09 % u prostředků na závazky a o 2,34 % u prostředků na platby. Velvyslanci při EU o tom rozhodli 11. 7. 2018. Program Horizont 2020 by měl získat o 5,79 % více (11,9 mld. eur), program Erasmus+ o 10,37 % více (2,6 mld. eur) a Nástroj pro propojení Evropy o 26,46 % více (3,5 mld. eur) než v roce 2018. Program LIFE by měl rovněž získat dalších 5,20 % finančních prostředků (550 mil. eur) na podporu činností v oblasti životního prostředí a klimatu. V oblasti migrace poskytuje postoj Rady navýšení finančních prostředků pro Azylový, migrační a integrační fond, který by měl získat o 55,80 % více, tedy 1,1 mld. eur, na podporu zvládání migračních toků. | goo.gl/E7kZXV

POMOC TURECKU

400 mil. eur

Komise 25. 7. 2018 schválila nový balík pomoci ve výši 400 mil. eur na vzdělávání syrských uprchlíků v Turecku. Jedná se o první krok přijatý na základě dohody členských států EU o uvolnění dalších 3 mld. eur na tzv. nástroj pro uprchlíky v Turecku. Prostředky mají být poskytnuty formou přímé dotace tureckému ministerstvu národního vzdělávání. Financování má zajistit pokračování současného vzdělávacího projektu pro syrské uprchlíky v Turecku, jehož platnost vyprší v říjnu 2018. | goo.gl/AEMZTM

ČR NEDODRŽUJE PRAVO EU

12. 7. 2018 byla vydána výroční zpráva týkající se dodržování práva EU ze strany členských států. EU v roce 2017 zaznamenala mírný pokles (o 5,91 %) otevřených případů nesplnění povinnosti ve srovnání s rokem 2016. V roce 2017 obdržely členské státy 152 zelených, 135 žlutých a 49 červených karet. Zelenou kartou se hodnotí vynikající výsledky, žlutá karta se dává za průměrné výsledky a červená karta označuje podprůměrné výsledky. Členské státy měly lepší výsledky v uznávání odborných kvalifikací, provádění pravidel týkajících se jednotného trhu a vývoji nástrojů na podporu řádného fungování jednotného trhu v praxi. Více červených karet státy získaly, pokud jde o otevřenost vůči přeshraničnímu obchodu se zbožím a službami či spravedlivost systémů zadávání veřejných zakázek. Nejlepších výsledků dosáhlo Finsko, Dánsko a Slovensko. Naopak nejvíce červených karet obdržela ČR, Irsko a Řecko. | goo.gl/g761U9

SCÉNÁŘE BREXITU

Text sdělení z 19. 7. 2018 vyzývá členské státy i soukromé subjekty k intenzivnějším přípravám na odchod Velké Británie z EU. Především by se měli připravit soukromí aktéři, hospodářské subjekty a odborníci. Existují dva možné hlavní scénáře: (1) Pokud bude dohoda o vystoupení ratifikována před 30. 3. 2019, přestane právo EU ve Velké Británii platit dne 1. 1. 2021, tj. po uplynutí přechodného období v délce 21 měsíců. (2) Pokud dohoda o vystoupení do 30. 3. 2019 ratifikována nebude, žádné přechodné období nenastane a právo EU přestane platit od 30. 3. 2019. Jednalo by se o tzv. scénář bez dohody. Sdělení uvádí konkrétnější dopady jednotlivých scénářů.

| goo.gl/9giU1U

HODNOCENÍ JUNCKEROVA PLÁNU

335 mld. eur

EU přesáhla dříve stanovený závazek mobilizovat 315 mld. eur dodatečných investic. Komise 18. 7. 2018 informovala o tom, že Evropský fond pro strategické investice (EFSI) mobilizoval od července 2015 v celé EU investice ve výši 335 mld. eur. Dohromady bylo schváleno 898 akcí ve všech 28 členských státech EU. Unie hodlá v investičním plánu pokračovat minimálně do roku 2020 s cílem mobilizovat alespoň 500 mld. eur. | goo.gl/QMDUYt

AIRBNB PORUŠUJE PRAVIDLA EU

Dle Komise jsou smluvní podmínky Airbnb v rozporu se spotřebitelskou legislativou EU. Komise a úřady na ochranu spotřebitele v EU proto 16. 7. 2018 společnost vyzvaly, aby zjedнала nápravu. V rozporu se směrnicí o nekalých obchodních praktikách je způsob, jakým Airbnb zobrazuje ceny, a skutečnost, že jasně nerozlišuje soukromé a profesionální hostitele. Společnost Airbnb by tedy měla změnit zobrazování informací o cenách, aby spotřebitel znal celkovou cenu včetně všech povinných poplatků např. za služby a úklid, nebo v případě, že není možné stanovit konečnou cenu předem, aby o případných dodatečných poplatcích byl jasně informován. Společnost by také měla zřetelně uvádět, zda ubytování nabízí soukromý, nebo profesionální hostitel. Společnost by rovněž měla na svých internetových stránkách zobrazovat odkaz na platformu pro řešení sporů on-line a uvádět všechny potřebné informace týkající se řešení sporů, jak je uvedeno v nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line. | goo.gl/aGzTDN

JEDNODUŠŠÍ VYUŽÍVÁNÍ ROZPOČTU EU

Takzvané souhrnné nařízení přijaté Radou 16. 7. 2018 revidující unijní finanční pravidla má zajistit snazší využívání rozpočtu EU. Změny mají za cíl usnadnit při financování projektů využívání různých programů a nástrojů. Financování ze strukturálních fondů EU by se mělo např. snáze kombinovat s finančními nástroji a s Evropským fondem pro strategické investice. Nejsou-li k dispozici statistická data či údaje z minulosti, lze k ocenění nákladů použít odborný posudek. Tím by se měla omezit administrativa na straně příjemců i veřejných orgánů, které se tak budou moci soustředit na dosahování výsledků, ne na shromažďování a kontrolu finančních dokumentů. Snížit by se mělo také riziko výskytu chyb a k finančním prostředkům EU by se měli snáze dostat malí příjemci, jejichž zdroje jsou omezené. | goo.gl/L569yQ

AUTOMATIZACE OHROŽUJE PRÁCI V EU

238 mil. lidí

Zaměstnanost v EU je na vrcholu a práci má téměř 238 mil. lidí. Oproti roku 2016 se počet zaměstnaných osob v roce 2017 zvýšil o více než 3,5 mil. Komise to uvedla 13. 7. 2018 v přehledu vývoje zaměstnanosti a sociální situace v Evropě. Přehled analyzuje příležitosti a rizika spojená s technologickými inovacemi, demografickými změnami a globalizací. Zpráva potvrzuje, že pozitivní trendy na trhu práce pokračují a sociální situace se dále zlepšuje. Nejistotu by měly na trhu práce postupně vytvářet dopady technologického vývoje, respektive účinky automatizace a digitalizace. | goo.gl/7DKAho

SUCHO NIČÍ EU

Zemědělce v celé EU trápí sucho a hrozilo, že budou muset nechat větší část půdy nechat ležet ladem. Komise 2. 8. 2018, kromě podpory poskytované stávajícími předpisy v rámci společné zemědělské politiky, přijala dvě konkrétní rozhodnutí: (1) vyšší zálohy: zemědělci nebudou muset čekat na zlepšení své peněžní situace až do prosince a namísto toho budou moci od poloviny října 2018 obdržet až 70 % přímých plateb a 85 % plateb v rámci rozvoje venkova; (2) odchylky od určitých požadavků na ekologizaci: konkrétně od pravidel ohledně diverzifikace plodin a ploch využívaných v ekologickém zájmu týkajících se půdy ležící ladem, aby se tato půda mohla využít pro produkci krmiv. | goo.gl/8WqcVw

NOVÁ DIGITÁLNÍ PRÁVA

Od září 2018 by občané měli moci používat elektronické doklady totožnosti (eID) vydané v jejich zemi pro přístup k veřejným službám v celé EU. Od prosince 2018 má být možný volný pohyb neosobních údajů. Od 3. 12. 2018 mají lidé moci nakupovat na internetu bez neoprávněné diskriminace, ať se nacházejí kdekoli v EU. Komise o tom informovala 27. 7. 2018. Rok 2019 by měl přinést snížení cen za přeshraniční balíkové zásilky. Díky dohodnutým pravidlům o DPH pro elektronický obchod by měly firmy moci vyřídít DPH z veškerého přeshraničního obchodu na jednom internetovém portálu a ve svém jazyce. | goo.gl/spvGQV

NOVÉ OBČANSKÉ INICIATIVY

Komisaři 18. 7. 2018 rozhodli o registraci nové evropské občanské iniciativy „Trvalé občanství Evropské unie“ („Permanent European Union Citizenship“). Hlavním cílem navrhované iniciativy je zaručit osobám, které získají evropské občanství a s ním související práva, že o ně již nebudou moci přijít, zejména souvislosti s brexitem. K registraci této iniciativy došlo 23. 7. 2018 a poté začal roční proces, během kterého budou organizátoři sbírat podpisy na její podporu. Pokud tato iniciativa během jednoho roku získá 1 mil. podpisů z alespoň sedmi členských států, bude na ni muset Komise během tří měsíců reagovat. Komise rozhodne, zda žádosti vyhoví, či nevyhoví, v obou případech však musí své rozhodnutí odůvodnit. Komisaři také 18. 7. 2018 rozhodli o registraci evropské občanské iniciativy „Zastavte hladovění 8 % obyvatel Evropy“ (Stop starvation for 8% of the European population). Cílem je přimět vlády, aby akceptovaly problém hladovění a snažily se tento problém řešit. Registrace této iniciativy se uskutečnila 19. 7. 2018. Další postup bude stejný jako u předchozí iniciativy. | goo.gl/3Y5egu

UZDRAVENÉ ŘECKO

Řecko 20. 8. úspěšně ukončilo tříletý makroekonomický ozdravný program. Podle Komise jde o jasný důkaz „úsilí řeckého lidu, odhodlání této země k reformám a solidarity jejích evropských partnerů“. V rámci makroekonomického ozdravného programu získalo Řecko půjčky v celkové výši 61,9 miliardy eur. Hospodářský růst zrychlil z -5,5 % v roce 2010 na 1,4 % v roce 2017 a v letech 2018 a 2019 by se měl pohybovat kolem 2 %. Saldo rozpočtu se zlepšilo ze značného schodku ve výši 15,1 % HDP v roce 2009 na přebytek ve výši 0,8 % v roce 2017 | goo.gl/AeK1DT

POČET ŽADATELŮ O AZYL NEROSTE

301 390

Počet žádostí o azyl podaných v EU zůstává stabilní a nezvyšuje se. Tato data shrnul 3. 8. 2018 Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu. V červnu 2018 jich EASO zaregistroval 51 300, o 1 600 méně než o měsíc dříve. Za první půlrok 2018 bylo v EU podáno 301 390 žádostí o azyl, tedy o 15 % méně než ve srovnatelném období roku 2017. | goo.gl/Tqf8ZT

LETNÍ, NEBO ZIMNÍ ČAS?

84% respondentů

Občané EU se v rámci veřejné konzultace, která probíhala mezi 4. 7. a 16. 8. 2018, vyjádřili, zda by si přáli zachovat změnu letního a zimního času. Konzultace se celkově zúčastnilo bezprecedentních 4,6 mil. respondentů. Největší počet osob se zúčastnil v Německu (3,79 % celkové populace), v ČR se zúčastnilo 0,59 % celkové populace. Dle výsledků 84 % lidí chce, aby se v Evropě přestal střídát letní a zimní čas. Komise o výsledcích informovala 31. 8. 2018. Nyní předloží návrh změny současné úpravy přechodu na letní čas. | goo.gl/YmnbKD